

ఆదాబ్ హైదరాబాద్

www.aadabhyderabad.in

మా అక్షరం - అవసీతిపై అస్త్రం

తెలుగు దినపత్రిక

WANTED

ఎండ్రులు పాండులు 'అదాబ్ హైదరాబాద్' తెలుగు దినపత్రికలు స్టోర్స్ రథశ్రేణు కావలిను.

సీనియర్ కు పొదాన్యం..

సంప్రదించణి:

83673 01119

SEND YOUR RESUME

aadabhydhr@gmail.com

సంపుటి : 8 | సంచిక : 336

Circulated at : Hyderabad

రంగారెడ్డి

Nalgonda

MahaboobNagar

గురువారం

Medak

Khammam

Karimnagar

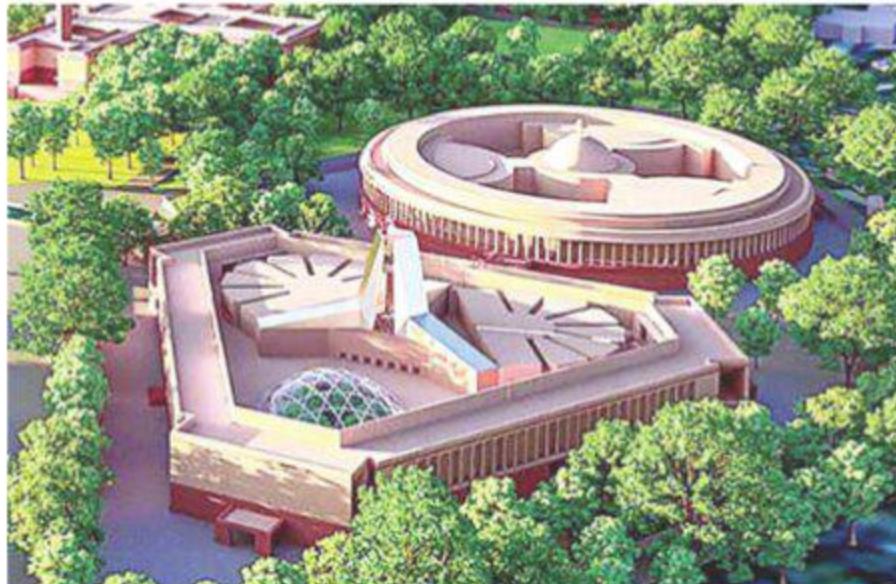
17 సెప్టెంబర్ 2020

తెలుగు దినపత్రిక

పేజీలు : 12 వెల : రూ 4/-

Adilabad

Nizamabad

టాటా చేతికి కొత్త

పార్ట్ మెంట్ భవనం

• రూ.862 కోట్ల బడ్జెట్ గెలుపు • రూ.3 లోట్ల తేడాతో ఎల్ అండ్ బైట్

స్టోర్టీ (ఆదాబ్ హైదరాబాద్): భారత ప్రధానిం ప్రతిష్ఠాతంగా భావిస్తున్న కొత్త పార్ట్ మెంట్ భవనం నొర్మల్ కాంప్లక్స్.. ప్రఖ్యాత చాట సంస్థ దర్శింది. కొత్త భవనంలి సిర్కులార్ సంఘంలి కేంట వర్క్ దిస్ట్రిబ్యూట్ సెంటర్ లో ఉనిట్లు ఉన్నాయి. కొత్త పార్ట్ మెంట్ భవనం ప్రాప్తి అస్తులు విలుపు రూ.941 కోట్లకారా.. అందరికించే తప్పుడుగు గుర్తుకొనుటి 8లో..

అందరికి మేలుచేసేవాడు.. ముందు మాటల ఇవ్వడు.. చేసాక లవ్వాలకీ చెప్పుకోడు.. మరల ఎన్నో చెప్పి ఏమీ చేయని ప్రభుత్వాలు మీకు అవసరమా..? తలమి తలమి కొట్టండి..

యాజమాన్యం

ఆదాబ్ హైదరాబాద్

సమాధానాలు

వాటి..?

- 72వేల కోట్లతో బాత్రూమ్సలు కట్టారా
- అసెంబ్లీలో చ్యార్టర్ ప్రాథాన్యం ఇవ్వలేదన్న కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్చేలు

ఎన్నాళ్లీ కాలుప్పుపు బ్రతుకులు..?

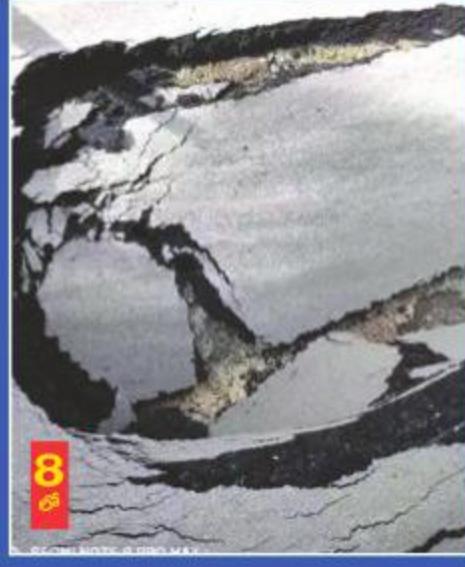
పాటీలో ల్యాభ్ వెదజల్లుతున్న విషాలను నిలువలంచని అధికార గణం

పాటీలో ల్యాభ్ వరిష్టము పూర్వమం అసుమతులు పూడురు చేయవడ్ని ప్రతిష్టించ్చు గ్రామ ప్రజలు..

గర్జించిన ఆకాశం..

- హైదరాబాద్లో కుండపోత వర్షం
- గంటాపాటు దంబి తొట్టిన వాన
- ఐ ఎస్ రావునగర్లో కుండిన లోడ్స్
- జలమయ్యెన్ తొట్టు ప్రాంతాలు..
- భయాందోళనలో ప్రజలు..

8 తా

ఆదాబ్ ప్రాంతరాబూద్ సంపాదకీయం

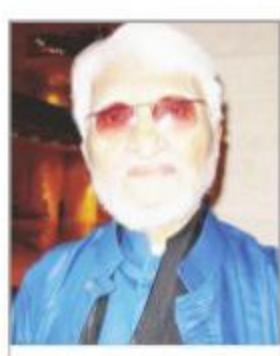
జగన్ అలా....కెసిఆర్ ఇలా!

కేంద్రం ప్రతిపాదించిన విద్యుత్ చిల్ల యుద్ధమేఘంలా తరువుతుని వస్తుంది. అది అమల్లోకి వ్యాపించుకొనుటకు కేంద్రం నుంచి వెళ్లినంది. కరెంట్ కట అయినా కేంద్రం నుంచి వచ్చే ఆదేశాల కేసిను ఎదురు చూడాల్సినదే. సమాఖ్య వ్యవస్థను ఆధాసుపాలు చేసేలా రాష్ట్రాల మిద పెత్తునుంచే క్రమంలో కేంద్రం తీసుతుని వస్తున్న విద్యుత్ నియంత్రణ చిల్ల విషయంలో కేసిఆర్ ఎదిరించే ధోరణిలో ఉంటే.. ఇగ్నొ మాత్రం కేంద్ర శాసనాన్ని అమలు చేసే వ్యక్తిగా ముందుకు పోతున్నారు. అయితే ఇక్కడ ఇర్దరు సిఎంల పరిస్థితి వేరు. కేంద్రం ప్రతిపాదించిన విద్యుత్ చిల్లను ఆమెదిస్టై ఎపిలో ఇగ్నొకు పెద్దగా ఒరిగే సప్టం లేదు. ఎందుకుంటే ఆక్కడ నిరంతర వ్యవసాయ విద్యుత్ ఉచితంగా అందడం లేదు. అది నాల్గుర్దు గంభిలు మాత్రం ఉచితంగా ఉన్నాన్నారు. అందులోనూ లెత్కలేని అనధికార కనిష్ఠును ఉన్నాయి. వాటి సప్పులును తొలగించుకోవాలని కూడా చూస్తున్నారు. అలాగే గృహాపారిక్రామిక, వాణిజ్య అవసరాలకు కూడా నిరంతర విద్యుత్ అందడం లేదు. దీంతో పోయేదొమి లేదు. అయితే తెలంగాణ పరిస్థితి వేరు. దీని వ్యవసాయాలు తీవ్రంగా ఉంటాయని తెలంగాణ సిఎం కేసిఆర్ ముందే పుగ్గట్టారు. అందుకే కేంద్రాన్ని నిబంధించేలా.. అవసరమైతే ధీకొనేలా తన యుద్ధ సన్నాహాలు చేపట్టారు. ఇందులో భాగంగానే విద్యుత్ చిల్లను వ్యక్తిరేకిస్తు అనెంట్లో ఏకగ్రిప తీర్మానం చేయించారు. వ్యవసాయానికి నిరంతర ఉచిత విద్యుత్ ఇస్తున్న ఏకైక రాష్ట్ర తెలంగాణ మాత్రమే. రైతులకు ఎంత మేలువేస్తే అంతగా దేశానికి, రాష్ట్రానికి మంచిదని నమిను ఏకైక వ్యక్తి కూడా సిఎం కేసిఆర్ అనదంలో సందేహం లేదు. అలాగే ప్రజలకు నిత్యావసరాల వస్తువుగా విద్యుత్ను గుర్తించి నిరంతరాయంగా విద్యుత్ సరఫరాను తెలంగాణలో అమల్లోకి తెచ్చిన వ్యక్తి కూడా సిఎం కేసిఆర్ మాత్రమే. ఈ రెండు పథకాలు దేశంలో ఎక్కుడా ఈ విధంగా అమలు కావడం లేదు. అది సూక్షికి సూరుపాత్రు కళక్క కనిపొస్తున్న దృశ్యం. విద్యుత్ నియంత్రణ చిల్లతో రాష్ట్రాల చేతుల్లో ఉన్న విద్యుత్ రూగాన్ని గడ్డలా తన్నపుప్పివాలని చూస్తున్న కేంద్రాన్ని కోడిపెళ్లలా రక్షించే యత్నాల్లో కేసిఆర్ పూర్వచైత్ర అడుగులు వేస్తున్నారు. ఈ దశలో తెలుగు రాష్ట్రాలను తీసుకుంటే కేసిఆర్కన్నా పయసులో, అనుభవంలో చిన్నవాడైన ఎవి సిఎం ఇగ్నొ మాత్రం కేంద్రం సూచనల మేరకు అదుగులు వేస్తున్నారు. కేసిఆర్ మాత్రం పోరాట వ్యవహంలో ఉన్నారు. దీనిని అడ్డుకునేందుకు ఇతర రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులలో కలసి కేంద్రాన్ని ఎదరించేందుకు

సిద్ధమవుతున్నారు. అందుకే తొలి ఆడగుగా విద్యుత్ నియంత్రణ చిల్లను వృత్తిరేకిస్తూ అనెంద్రీ ఏకగ్రివ తీర్యానం చేశారు. అయితే కరోనా కష్టాల్లో ప్రజలు ఉండగా అదుకోవాల్సిన కేంద్రప్రభుత్వం ఇదే అడవుగా భావించి, సంస్కర ఈల పేరుతో విధానశక్తి విధానాల వేగం పెంచిందనానికి విద్యుత్ నియంత్రణ చిల్లను ఉదాహరణగా చూడాలి. రాష్ట్రాలు అప్పులు తెచ్చుకోవడానికిగాను రుణపరిమితిని పెంచాలంటే ప్రమాదకరమైన పరితులు అమలు చేయాలని ఒళ్లింది. అనేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వీటిని వృత్తిరేకిస్తుండగా రాష్ట్రంలో ప్రాపా ప్రభుత్వం మాత్రం కేంద్రం ఒక్కికు లొంగిపోతేంది. అందులో భాగంగా మొటర్లకు మొటర్లు బిగించి సగదు బిగించి పథకానికి తెరిసారు. పంపునెట్లకు మొటర్లు బిగించే విష్వాత్మక చర్చలకు ముఖ్యమంత్రి జగన్ పూనుషున్నారని, దేశంలోనే సంస్కరణలు అమలు చేస్తున్న తొలి ముఖ్యమంత్రి అని ప్రభుత్వ సలహాదారు అజయ్మకల్లం ప్రతించారు. దీనినిలటి మౌడి ప్రభుత్వం ఎట్టిన పరితులను వృత్తిరేకించక పోడమే కాదు, వాయిని ఆమోదించి వేగంగా అమలు చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భావిస్తున్నట్లు తేటుతెల్లం అయిపోయియి. జగన్కు ఉన్న అనేకానేక చిక్కులు కారణంగా కేంద్రంలో సఘ్యంగా ఉండడం కేసం ఆయన దీనిని ఆమోదించి అడగులు వేస్తున్నారని అనుకోవాలి. అంతేగాకుండా దీనివల్ల ఎప్పికి వచ్చే లాభాన్ప్యాలను బేరీఱ వేసుకుని ఉంటారు. గతంలో ప్రపంచ బ్యాంక్ విధానాలకు తల్లిగ్నిన చంద్రబాయి ఉప్పుడి ఎప్పిలో విద్యుత్ సంస్కరణల పేరుతో పేదల నడ్డి విరిచారు. అలాగే అస్పుతలు మొదలు అంతటా యూసారి చార్ట్లును అమల్లోకి తెచ్చారు. దీంతో పేదలపై భారం పడింది. ఇకపోతే తాజాగా కేంద్రం ప్రతిపాదించిన ప్రకారం విద్యుత్ చార్ట్లలను నిర్మయించే కమిషన్వై కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని పెత్తునం కాసుంది. ఇప్పుల్కి విద్యుత్ చార్ట్లల నిర్మయం మా చేతిలో లేదు. రెగ్స్యూలేటరీ కమిషన్ నిర్మయస్తుండని పొలకులు చెబుతున్నారు. రేపు కేంద్ర మార్కెటర్లకు సూక్ష్మాల ప్రకారం రేట్లు తయారు చేస్తే అమలు చేస్తే, తమ చేతిలో ఏమి లేదని రాష్ట్ర పొలకుల చేతులు ఎత్తేయగలు. త అనుభవా లను దృష్టిలో పెట్టుకుంటే ఇదే జరుగుసుయిని అనుమానిం చదయలో తప్పు లేదు. అలాగే విద్యుత్ చార్ట్లు పెరగటమే కాదు మారిక విధానాలే మారుతుంటాయి. అందులో తొలి ఆడగుగా కేంద్రం ఆడించిన తీరుగా ఎప్పిలో పంపున్నట్లకు మొటర్లు బిగించం అన్నది జరుగుతోంది. అందుకే కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకొనున్న కొత్త విద్యుత్ చట్టం అత్యంత ప్రమాదకరమని తెలంగాణ సిఎం కెసిఆర్ ప్రకటించారు. అది ఎలా ప్రమాదకరమా అనెంటీ వేడికగా విపరించారు. ఆ చట్టం సమాఖ్య సఫ్ట్‌వర్కి విరుద్ధమని, అనేక రాష్ట్రాలు వృత్తిరేకిస్తున్నారని చెప్పారు. ఈ చట్టంలో విద్యుత్వై రాష్ట్రాలకున్న అధికారం పొతుందని, విద్యుత్ సంపూర్ణమను ప్రావేశికరిస్తారని చెప్పారించారు. కేంద్ర చట్టం పల్ల కలిగే దుష్పరిషామాలను విపరించారు. కేంద్రం తీరును ఎండగట్టారు. ప్రధాని మౌడి చెప్పేది ఒకటి.. చేసేది ఒకటని ఘాటుగానే విపరించారు. దేశంలో మిగులు విద్యుత్ ఉన్న అనేక ప్రాంతాల ఇంకా చీకట్లోనే ఉన్నాయని అందోళన వ్యక్తంచేశారు. ఈ చిల్లతో లైతులు, పేదలు, విద్యుత్ ఉద్యోగులు.. ఇలా అన్నిపూర్వాల వారు నష్టపోతాని విపరించారు. ఇప్పుడ్యుదే కోలుతుండున్న తెలంగాణ రైయాలంపై ఇది వీడుగులాందించేని సిఎం ఆవేదన చెందారు. కేంద్రంలోని వరుస ప్రభుత్వాలు దేశంలో వృథా అపుతున్న నీటిని వినియోగించే ప్రణాళికలు రూపొందించలేదని, కానీ రాష్ట్రాల అధికారాలను పూరించేందుకు ప్రయత్నించాయని విపరించారు. కాంగ్రెస్, బీజేపీలు దేశాన్ని పరిపాలించే విధానంలో అంబేద్కర్ పంచి పెద్దలు సూచించిన ఆదేశిక సూక్ష్మాలను ఉల్లంఘిస్తున్నాయని నిర్మించాయనే ప్రకటించారు. కేంద్రంలో ఎవరున్నా తమ అధికారాలను కిందికి బిగించి చేయాలిందియియి అధికారాలను కేంద్రీకృతం చేశారని తూర్పురా బట్టారు. కాంగ్రెస్, బీజేపీ విభక్తి రోజు కూడా దేశం మొత్తానికి సంబంధించి నిర్మయాల తీసుకోలేదని. అన్ని తప్పుడు నిర్మయాల తీసుకున్నారని మండిప్పారు. మొత్తంగా ఈ చిల్లపై జగన్ భయంతో నిర్మయం తీసుకుంటే కెసిఆర్ ఎదరించే ధోరితో ముందుకు సాగడం విశేషం.

చల్లాతల్యర్ నేడు | సెప్టెంబర్ 17, 2020

- 1879 : నాస్తికవాది మరియు నంథుసంస్కృత ఇ.వి. పాపాచి రామానుజన్ జీ (1873)

ఎం.ఎఫ్. హవున్

- 1879 : నాస్తికవాది మరియు సంఘనంస్తు ఇ.వి. రామస్వామి నాయకర్ జననం (ము.1973).
 - 1882 : ఆధునిక అంధ చిత్రకారులలు ఆడిగురువు ఆస్ట్రోల్ కూల్‌జెనసం(ము.1958)
 - 1906 : ప్రముఖ గాంధీయవాది, స్వాతంత్ర్య సమర యోధుడు వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య జననం(ము.2003).
 - 1915 : భారతదేశపు చిత్రకారుడు ఎం.ఎఫ్. హునేన్ జననం.(ము. 2011)
 - 1922 : సుప్రసిద్ధ నాటక రచయిత ముత్తురాజు సుబ్రామణ్య మరణం(జ.1888).
 - 1925 : ప్రముఖ రచయిత్రి, చిత్రకారిడి శివరాజు సుబ్రామణ్య జననం.
 - 1929 : భారతీయ కామిక్స్ స్వీకర్త అనంత పాయ్ జననం (ము.2011).
 - 1930 : ప్రముఖ కర్కాటక నంగిత విద్యాంసుడు లాల్చుడి జయరామన్ జననం (ము. 2013).
 - 1937 : ప్రసిద్ధ భారతీయ కవి మరియు సాహిత్య విమర్శకుడు సీతాకాంత మహాపాత్ర జననం.
 - 1943 : తెలుగు సినీ నిర్మాత మరియు పారిశ్రామికవేత్త తికపురుష సుబ్రామింద్రి జననం.
 - 1948 : తెలంగాణ మెచ్చాచన దినోత్సవం

రాజకీయ, సామాజిక, ఆర్థిక, సాహిత్య అంశాలపై వ్యక్తసాలు, అభివృద్ధియాలు, కవితలు ఈ-మెయిల్ ద్వారా మాకు పంపవచ్చు.

ಮಾ ಮೆಯಲ್ ಎಡಿಟರ್: aadabhydeditor@gmail.com

whatsup:8367301115, Ph : 040-48523454

సెప్టెంబర్-17 విలీనమా? విమోచనమా? విద్రోహమా?

ನೆಪ್ಪೆಂಬರ್ 17 ನಿ ಕೊಂಡರು ವಿಲೀನ್ ದಿನಂಗಾ, ಪುರ್ಕೋಯರು ವಿಮೋಚನ ದಿನಂಗಾ,ಇಂತಿಂದರು ವಿದ್ರೋಹ್ ದಿನಂಗಾ ಪೆರ್ಕಿಂಟು ನ್ನಾರು. ಒಕೆ ರೋಜ್ ಒಕೆ ಸಂಘಟನ ವೇತ್ತು ಮಾತ್ರಂ ಅನೇಕ ರಕಾಲು. ಎವರಿ ವಾದನಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಮ ಎಂತ? ವಿದಿ ನಿಸಂ? ವಿದಿ ಅಬಳಂ? ನೆಪ್ಪೆಂಬರ್ 17 ವಿಲೀನ್ ದಿನಂ ಗುರಿಂಬಿ ಚೂಡ್ಯಾಂ. 1947 ಅಗಸ್ಟ್ 15 ನ ಲಿಟ್ಲಿಫ್ ಪಾಲನ ಅಂತಹ್ ಪ್ರಾದರಾಬಾದ್ ರಾಜ್ಯಂ ಲಿಟ್ಲಿಫ್ ವಾರಿ ರಾತ್ರಫಾರ್ಯಂ ಈ ಸ್ವಾತ್ಮಸಿಕ್ತಿ ಮಹುಂದನಿ ಅನಗಾ ಸರ್ವ ಸ್ವಂತಂತ್ರಂ ಅವುತ್ತಂದನಿ ಮೀರು ಉಸ್ಕಾನ್ ಅಲ್ಲಿ ಖಾನ್ ಪ್ರಕರೀಂದರಂತೆ ಯಾವ ದ್ವೇಶಂ ಸಂಯಾಲ್ಲ್ಯೆ ಉಂಬೆ ಪ್ರಾದರಾಬಾದ್ ಮಾತ್ರಂ ಆ ಅದ್ಯಷ್ಟಾನಿಕಿ ನೇಮುಕ್ಕೆಲೆತ ವೇಯಾಯಿ. ಗತ್ಯಂತರಂ ಲೇಕ 1947 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 29ನ ನಿಜಾಂ ಮೀರು ಉಸ್ಕಾನ್ ಅಲ್ಲಿ ಖಾನ್ ದಿಲ್ಲಿತ್ ಯಾರ್ಡ್ ಒವ್ರುಂಡಾನ್ನಿ ಚೆನುಕೆವಡಂ ಜರಿಗಿಂದಿ.ದೀನಿ ಪ್ರತಾರಂ ಸ್ವೇಚ್ಚ ಪೂರ್ವಕ ಪರಿಷ್ವರ್ಯಂ ಕೇಸಂ ಒಕ ಸಂಪತ್ತರಂ ಕಾಲಂ ಆಗಾಲನಿ ನಿರ್ಧಯಿಂಬಾರು. ಖಾನ್ ಪ್ರಾದರಾಬಾದ್ ನಿಜಾಂ ಮೀರು ಉಸ್ಕಾನ್ ಅಲ್ಲಿ ಖಾನ್ ಗಾರು ಯಾರ್ಡ್ ಒವ್ರುಂಡಾನ್ನಿ ಉಲ್ಲಭಯಿಂಬಾರು. ನಿಜಾಂ ತನಕು ಸಹೇಯಂ ಚೇಯುವನಿ ಲಿಟ್ಲಿಫ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅರವ ಜಾರ್ಟಿ ಕಿ.ಪ್ರಥಾನಿ ಅಥ್ಲಿ ಕಿ ವೃತ್ತಿಗತಂಗಾ ರೇಖಾಲು ರಾಜಾರು. ಲಿಟ್ಲಿಫ್ ಪ್ರತಿಹತ್ವ ನಾಯಕರು ವಿನ್ಯೋ ಟನ್ ಪರ್ಲೀ ಗಾರಿಕಿ ಪ್ರಾದರಾಬಾದ್ ಪ್ರಥಾನಿ ಮೀರು ಲಾಯಕ್ ಅಲ್ಲಿ ಲೇಖ ಪ್ರಾಸಾರು.ನಿಜಾಂ ಪ್ರಾದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಕಾರ ವಿಷಯವೆ 1947 ಅಗಸ್ಟ್ 21ನ ಷಟ್ಕುರಾಜ್ಯನಿಮಿತ್ತಿ ಭರತಾ ಹಂಡಿಲ್ ಫಿರ್ಗುರು ಚೇಕಾರು. ಯಾರ್ಡ್ ಒವ್ರುಂಡಾನ್ನಿ ಉಲ್ಲಭಯಿಸ್ತು ಪ್ರಿಸ್ಟಾನ್ ಕು 20 ಕೋಟ್ಟ ರೂಪಾ ಯಲ ಬುಡಿ ಸಹೇಯಂ ಅಂದಿಂಬಾರು.ಪ್ರಾದ್ರಾಬಾದ್ ರಾಜ್ಯಂಲ್ ಧಾರತ್ ಸಿಕ್ಕಾನು ನಿಷೇಧಿಂಬಾರು.ರಜಾಕಾರ್ಡ್ ನಾಯಕರು ಖಾನೀಂ ರಕ್ತೀ ಏರ್ ಕೋಟ್ಟ ಅಸಂ ಜಾಹೀ ಪೂರ್ಕಂ ಎಗರವೆಸ್ತೊನಿ ಪ್ರಗಲ್ಭಾಲು ಪರಿಕಾರು. ಇಂತಹಂತಿ ಪರಿಸ್ತಿತ್ವಲ್ಲೆ ಪ್ರಾದರಾಬಾದ್ ಸ್ವೇಚ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ,ಅರ್ಪನಮಾಜಂ, ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟೀ ನಿಜಾಂ ಪಾಲನಕು ವ್ಯತೀರ್ಕಂಗಾ ಪೋಂಟಂ ಚೆವ್ಲಾಯಿ.ದೀನಿತ್ ಪ್ರಾದ್ರಾಬಾದ್ ವೈ ಚರ್ಚ್ ತೀಸುಕ್ಕೆ ತಪ್ಪನಿ ಪರಿಸ್ತಿ ವಿರ್ಧಿಂದಿ.1948 ನೆಪ್ಪೆಂಬರ್ 13ನ ಧಾರತ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಅವರೆಯನ್ ಪೋಲ್ ವೇರುತ್ತೇ ಪ್ರಾದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಕಾರಾನ್ನಿ ಮುಟ್ಟಿದಿಂ ಚಿಂದಿ ದೀನಿನೇ ಪೋಲೀನ್ ಚರ್ಚ್ ಅಂಟಾರು. ತು ಪೋಲೀನ್ ಚರ್ಚುತ್ತ ಸಂ ಪೂರ್ಣಂಗಾ ಸದರನೆ ಕಮ್ಯೂಂಡರ್ ಇ ಓ ಸೀ ಅಯಿನಾ ಲೆಫ್ಲಿನೆಂಲ್ ಜನ ರಲ್ ಮಹಾರಾಜಾನಿಂಗ್ ನೆಷ್ಟುತ್ತಂ ಹೋಂಬಾರು. ಪೋಲಪೂರ್ ಸುಂದಿ ಮೇಜರ್ ಜವರಲ್ ಜೆ.ಎಂ.ಚೌಡರಿ, ವಿಜಯವಾದ ಸುಂಬಿ ಮೇಜರ್ ಜವರಲ್ ರುದ್ರ ನಾಯಕತ್ವಂಲ್ ಸ್ನೇಹಾಲು ಪ್ರಾದರಾ ಚಾದ್ ಪ್ರಾಪ್ತ ಬಯ ಲದೆರಾಯಿ. ನೆಪ್ಪೆಂಬರ್ 17ನ ಲಾಯಕ್ ಅಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಪರ್ಯಂ ರಾಜ್ ನಾಮ ಚೇಸಿದಿ.ನಾಯಿತ್ತಂ 7 ಗಂಟುಲಕು ನಿಜಾಂ ರಾಜ್ ದಕ್ಕನ್

సెప్టెంబర్ 17 విమోచనా?

సెప్టెంబర్ 17ను ప్రాదుర్బాద్ రాష్ట్ర విమోచన దినే తీవ్రమంగా కొండరు పీలిస్తున్నారు. మరికొండరు లిపినం అంటున్నారు. పొన్నమెంటర్ ప్రజాసాహిత్యం బై నముకుం లేని మరికొండరు దీన్ని విశ్రేష్టిదినం అంటున్నారు. వారి వారి రాజీవ్ య్ కోలాలను బల్లి సెప్టెంబర్ 17 ఎలా పీలివాలో ఆలోచిస్తున్నారు. ఎవరి రంగు కళ్లు ద్వాలు నుండి వారు చూస్తున్నారు. సెప్టెంబర్ 17 దేశ చరిత్ర లోనే ఒక చారిత్రక దినం. చరిత్రలో చిరస్మృతిగా నిలిచిపోయే రోజు. చరిత్రను మార్పిలేము కానీ దాన్ని చూసే దృష్టిన్ని బల్లి మన విశ్రేషణ ఉంటుంది. నిజంగా ప్రజల కోణం నుంచి ఆలోచిస్తే ఆరోజును ఎలా పీలివాలో ఎలా జరుపుకేవాలో మనకు తెలుస్తుంది. ప్రాదుర్బాద్ స్టేట్ దాని చరిత్ర.. భారత దేశంలోని మిగతా సంస్కారాలకు లేని ప్రత్యేకత ప్రాదుర్బాద్ సంస్కారానికి ఉంది. ఉర్కు అధికార భాషగా ఉండేది. తెలుగు, మరాఠి, కన్నడ భాష మాటల్లుడే ప్రజలు కలసిన ప్రాంతమే ప్రాదుర్బాద్ రాష్ట్రం. అప్పటి ప్రాదుర్బాదు సంస్కారంలో ప్రస్తుత తెలంగాం రాష్ట్రంలోని ఎనిమిది జిల్లలు భాగమై ఉండేవి. అప్పటికి ఖమ్మం జిల్లా వరంగల్ జిల్లాలో, రంగారెడ్డి జిల్లా ప్రాదుర్బాద్ జిల్లా లో భాగంగా ఉండేవి. ఇక ప్రస్తుత మహారాష్ట్రాలోని జెరంగాబాద్, బీడి, ఉస్కొనాబాద్, వర్కోల్, నాందెడ్, జిల్లలు, కర్కూటక రాష్ట్రంలోని రాయచర్, గుల్బర్గా, బీరుర్ జిల్లలు కలసి మొత్తం వరహిరు జిల్లలు ప్రాదుర్బాద్ రాష్ట్రం ఉండేది. 1956 లో భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలు ఏ భాష మాటల్లుడే వారిని ఆ భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రంలో విశీసం చేశారు. ప్రాదుర్బాద్ స్టేట్ అని పీఱవణదే ప్రాంతానికి ఒక రకంగా చెప్పాలంబే ఒక దేశంగా పీఱవచ్చి. ఒక సార్ఫ్ట్‌ము అధికారాలు గల దేశానికి ఎన్ని హంగలు ఆర్పాయి ఉంటాయో అన్ని ప్రాదుర్బాద్ స్టేట్ కి ఉండేవి. ఉడాహరణకు దేశ రక్షణకు సైన్యం, విశేష వ్యవహారాలు నెరవడానికి అవసరమైన యంత్రాలంగం, ప్రత్యేక కార్బన్, ప్రత్యేక ప్రాదుర్బాద్ దెక్కు రేడియో స్టేషన్, ప్రత్యేక విమానాక్రయము తో పాటు రోడ్ రైలు రవాణా వ్యవస్థ ఉండేది ఆనాదికి అధునాతన వైద్య సౌకర్యాల కేసం ఉస్కానియా అస్తురి ఉన్నత వైద్య కేసం ఉస్కానియా యూనివరిటీ సాగునిచి కేసం నిజాం సాగర్ ఇలాండి మధ్యపరాహో ప్రాజెక్చలు కూడా వారు కట్టించారు. ఆలా సర్వసత్త్వ దేశంగా ప్రాదుర్బాద్ రాష్ట్ర విరాళించి. ఒక నాదు కులీ కుతుంబాలు ఆ తర్వాత అనష్టహాలు పాలించారు. స్వాతంత్రం వ్యేచాలీకి దిద్ద చిపరి నిజాం మీర్ ఉస్కాని అలీ ఖాన్ పరిపోలిస్తున్న సందర్భంలో లో భారతదేశానికి ప్రిటిష్ వారు స్వాతంత్రం ప్రకటించారు. విభజించి పాలించు అనే సూత్రాన్ని అనుసరించి వారు మొదట దేశాన్ని రెండు మయ్కలు చేశారు. ఒకటి ఇందియా, రెండవది పాకిస్తాన్ దేశాలు గా ప్రకటించారు. ఆలా ఆర్ధాత్తి ప్రకటించిన స్వాతంత్రం సమాప్తమినది కాదు. ఎందుకంబే దేశంలోని ఆరు వందల పై చిలకు స్కోలాలకు స్వేచ్ఛను ఇస్తూ తమ అధినంలో ఉన్న ప్రిటిష్ ఇందియా కు మాత్రమే స్వాతంత్రం ఆచ్చారు. మిగతా సంస్కారాలకు మహాదు

విముక్తి-విమోచన-విలీనం

నేడు తెలంగాణ విషయంలో హాగిరియన్ సూక్తాన్ని గుర్తు చేసుకోవడం అవసరం. పక్కపొత, వ్యతిశీలకార్డ్ రాజకీయ అవసరాల కేసంగా చరిత్రని నేడు తెలంగాణలో వాడుకుంటున్న తీరు ఒక "జెంస్ హూ" అనుభాతిని కలిగిస్తున్నది బ్రిటిష్ వలస పాలన సుంచి భారతదేశం విషయకై ఓండిని విడాదిస్తున్న తరువాత నాలీ ప్రాదరాబాద్ రాష్ట్రాన్ని (తెలంగాణ) తా ప్రాదరాబాద్ రాష్ట్రంలో భాగం) భారత సమయాలో విలీనం చేశారు. 1947 ఆగస్టు 15కి మండు రెండు భారత దేశాలు ఉండేవి ఒకది బ్రిటిష్, భూయి, పోర్చుగీస్ వలస పాలకుల పాలనలో ఉన్న భారతదేశం తాగా, రెండవి సొన్నిక పాలపల రాజ్య పాలనలో ఉన్న భారతదేశం. నాలీ భారతదేశంలో 552 రాజ్యాలు ఉండేవి. వాలీల్నీ పెద్ద రాజ్యాలలో ప్రాదరాబాద్ ఒకది. 1948లో భారతదేశంలో విలీనం అయ్యునాలీకి ప్రాదరాబాద్ రాష్ట్రం రెండు శతాబ్దాల పాటు అనధి జాహీల పాలనలో ఉండి అందులో మూడు భాషా ప్రయుక్త ప్రాంతాలు ఉన్నాయి: తెలుగు భాష మాటల్లదే వారు అధికంగా ఉన్న తెలంగాణాలీని ఎనిమిది జిల్లలు, మరాణ భాష మాటల్లదేవారు అధికంగా ఉన్న బదు జిల్లలు, కశ్యుం భాష మాటల్లదేవారు అధికంగా ఉన్న మూడు జిల్లలు. 84 శాతంగా ఉన్న హాయివులు అధిక సంఖ్యక మతస్థులు కాగా, మయ్యింటు 11 శాతంగా ఉన్నారు. మెగావారు క్లెస్, సిక్సు ఇంకర అల్ఫాసంథ్యక మతాలకి చెందిన వారు. ఆ విధంగా సామాజిక పరంగా, భాషా పరంగా, సంస్కృతి పరంగా సమీక్షిత చేమనానికి ప్రాదరాబాద్ రాష్ట్రం ఒక విశ్రితమైన ఉదాహరణ. బ్రిటిష్ ఇండియాలో లాగా కాళుండా సొన్నిక రాజ్యాలలో ప్రజాస్వామిక రాజకీయాలు ఆచరించడానికి ఉండిన అవకాశాలు బహు తత్కషా.

విలీనమా? విద్రోహమా? ప్రశ్నలకు పులిస్ట్స్‌పేట్టాలి

ఆచ్చెన్న ఇన్స్పెక్టర్ మొదలీది ఇండియాలో చేరపచ్చ, రెండవది పాకిస్టాన్‌లో చేరపచ్చ, మూడవ ఆఫ్సర్ స్పూతంత్రంగా కూడా ఉండవచ్చు, దేశంలోని మూడు సంస్కారాలు తప్ప మిగిలా సంస్కారాలు అన్ని బ్రీటిష్ వారు స్పూతంత్రం ఇచ్చిన ఆ రోజుకి ముందే భారతదేశంలో విలీనం అయిపోయాయి. ఇక దేశంలోని ప్రశ్నత గుర్తాక్ రాష్ట్రంలో ఉన్న జానాగద్ సంస్కారం, ఉత్తర భారతంలో ఉన్న కార్బోర్ సంస్కారం, మధ్య భారతంలో ఉన్న ప్రాదరాబాద్ స్టేట్ రు మూడు సంస్కారాలు భారతదేశంలో కలవడానికి నిరాకరించాయి. జానాగద్ సంస్కారం విషయానికి వస్తే రాజు ముస్లిం ప్రజలు కూడా హిందూ-ముస్లింల కలయికతో ఉండి. ఇక కార్బోర్ సంస్కారం విషయానికి వస్తే అక్కడ రాజు హారి నింగ్ హిందువు కానీ మెఱారిటీ ప్రజలు ముస్లింలు. అలాగే ప్రాదరాబాద్ సంస్కారానికి సంస్కారానికి వస్తే రాజు ముస్లిం మెజ్మి ప్రజలు హిందువులు గా ఉన్నారు. ఇది వెరైటీ కాంబినేషన్ రు మూడు సంస్కారాలు ఇటు ఇండియా లో కానీ అటు పాకిస్టాన్ లో కాని కలవకుండా స్పూతంత్రంగా ఉంటామని వారు ప్రతించారు. ఆ తర్వాత పాకిస్టాన్ జానాగద్ సంస్కారాన్ని అక్కమించు కొనే ప్రయత్నం చేయగా ఇండియా లో కలవడానికి మొదట జానాగద్ రాజు ఆంగీకరించారు. దానితో దాని కథ సమాప్తం అంఱపోయింది. ఇక ఒమ్ము కార్బోర్ ప్రజలు రాజు మీద తిరిగుబాటు చేయగా అటు వక్క నుండి పాకిస్టాన్ అక్కమించుకునే ప్రయత్నం చేసింది కొంతవరకు సఫలీకృతమంది. ఇప్పటి ముఖభాషార్ రాంది ప్రాంతాలు అన్ని కూడా భారతదేశంలో భాగంగా మనం రాజీవు చిత్రవటంలో చూపిస్తున్న కూడా మనకు స్పూతంత్రం స్థిరించిన నాచి నుండి పాకిస్టాన్ దాడి చేసి కొంత భాగాన్ని అక్కమించుకుంది. ఆ ప్రాంతాల అక్కమి కార్బోర్ ఇప్పటికే కొనసారుతున్నాయి. ఇక ప్రాదరాబాద్ రాష్ట్రం భారత దేశంలో విలీనం కావుండా కొరకాని కొయ్యగా మారింది. భారత దేశానికి స్పూతంత్రం వచ్చిన పదమూడు నెలల రెండు రోజుల పాటు ప్రాదరాబాద్ రాష్ట్ర వేరే స్పూతంత్రానికి విలీనం కావుండా ఉంటాన్న విదువ నిజాం తన పదమిని కాపోడుకోవడానికి “కానీం రత్ని” నాయకత్వంలోని రణాకార్ పేరిట విర్యాటుచేసిన తన ప్రభుత్వ పైన్యాన్ని వాడుకున్నాడు. ఆ తర్వాత ముతతభాగాన్ని ప్రింట్స్‌పోంచాడు. అందుకే రణాకార్ దురాగాల ఇప్పటికే తెలంగాఇ ప్రజలు మర్పిపోరు. ఆ తర్వాత తాను పాకిస్టాన్ దేశంలో కలుస్తాని ఆఫ్సర్ ఇచ్చారు. అప్పుడు దేశ పోసం శాఖ మంత్రిగా ఉన్న గా ఉన్న సర్వర్ వల్ఫాయ్ పబేల్ ఆవరేషన్ పోలో అనే పేరు మీద పోలీస్ యూట్సన్ జరిపారు. అందులో భారత పైన్స్యం విజయం సాధించి ప్రాదరాబాద్ సంస్కారాన్ని భారతదేశంలో విలీనం చేసుకుంది. సెప్టెంబర్ 18 నాటికి షార్ట్రి ప్రాదరాబాద్ సంస్కారాన్ని స్పోన్సర్ నేట్ చేసుకునే దశ హర్షయంది. ఆ రోజు నిజాం నవాబు ప్రాదరాబాద్ చేగంపేట విషువుక్కుయంలో సర్ఫార్

ప్రాదురాచాది రాఘ్యం దీనికేమీ మినహాయింపు కాదు. నిరంతర పాలనలో ఉన్న ప్రాదురాచాదిలో ప్రజలకు ఉండిన శోర, ప్రజ స్వామ్య హక్కులు చాలా వరిమిత్రమైనవి. ఇక రాజీయ్ ప్రాతిషినిధ్య వ్యవస్థలు, శోర సమాజం గురియి చెప్పుకోవడం కూడా అనవసరం. నిజాం పాలన నిరంతర పాలనే, కానీ నిజాం రాఘ్యం ఒక మత రాజ్యం అనే, మతాధారిత రాఘ్యం అనే చెప్పటం అబద్ధం అవుపుండిచీ అల్యుసంభ్యాక వర్గాల భాష అయిన ఉర్రూని అధికారిక భాషగా ప్రజల నెత్తిన రుద్దటం, పరిపాలనలో, న్యాయయ్వప్పస్తో ఇస్కూమిక్ సూత్రాలను ప్రాలీంచడం కానీ ప్రాదురాచాది రాఘ్యస్నే మతాధారిత రాజ్యం చెయ్యడు. ప్రాదురాచాదిలో ప్రజసామ్య హక్కులని నిరా కరించడం అధిక సంభ్యాక వర్గాల భాష, సంస్కృతి ఆధారంగా సాంస్కృతిక ఉధ్వమాయ వురుదుపోసు కేవడానికి కారణం అయింది. 20వ శతాబ్దం అరుంథంలో ఈ అధిక సంభ్యాక వర్గాలకు ఆర్య సమాజ ముఖ్య ప్రతినిధి అయింది. రాజీయ్ సంస్కృతులు ఏర్పాటు చేసుకేవడానికి ఎటువంటి అవకాశాలు లేకపో వడంతో ప్రజలు తమ అభిప్రాయాలు తెలుపేండుకు సాంస్కృతిక రూపాలే ముఖ్య చేదకం అయ్యాయి. తమది రాజకీయేతర సయ్య అని చెప్పుతుంటూ ఈ సాంస్కృతిక ఉద్యమానికి ఆర్య సమాజ ముఖ్య వాహనం అయింది. తరువాతి కాలంలో కాగ్రెన్, వామపక్ష సామ్యవాద రాజీయాలలో ఉద్దం దులైన వారందరూ ఆర్య సమాజ రాజీయాల నుంచే తమ జీవితం ప్రారంభించారు. అయితే, వారు ఆర్య సమాజ రాజీయాల తమ మీద వేసిన తోలి ప్రభావాన్ని అధిగమించి ముందుకు వెళ్ళారు అనేది వేరే చెప్పటం. ప్రాదురాచాది రాఘ్యంలో రాజీయ్ సంవాదం రెండు ముఖ్య వెప్పులా చుట్టూ తిరిగేది. మొదటిది, 'భారత్యాయిత్వమున్ ప్రభుత్వం ఉండాలి, ప్రజల శోర, రాజీయ్ హక్కులని విస్తరించాలి అని. రెండవది, పెత్తందారి అనుకూల రాఘ్య విధానం, అలాగే నిజాం ప్రభుత్వం సామాజిక పునాది. కాంగ్రెన్ పార్టీ వెఱడటి పీపులుం మీద దృష్టి కేంద్రికించగా, వామపక్షాదులు, సామ్యవాదులు రెండవ దానిలే వ్యక్తిరేకంగా పోరాటాల జరిపారు. పెత్తందారి విధానాలకు వ్యక్తిరేకంగా పోరాచినిదే ప్రజసామ్యిక సంస్కరణలకు అర్థం లేదు అనేది వారికి తెలిసిన విషయం. పెత్తందారి వ్యక్తిరేక ప్రజా బాహుళ్య సమికరణ విస్తరిస్తున్న కొద్దీని నిజాం వ్యక్తిరేక పోరాట రూపంలోనూ, సౌరంలోనూ గాఢతను సంకరించుకుంది. పెత్తం దారి వ్యక్తిరేక, నైజాం వ్యక్తిరేక పోరాటాల కలయిక ప్రాదురాచాదిలో ప్రాఘ్యం ప్రజా బాహుళ్య వ్యక్తికరణకు చిహ్నాంగా నిరిచింది అంతే కాక, అది ప్రియ్వ అందియా ప్రాంతంలో జరుగుతున్న రాజీయ్ కీయు పోరాటాలతో పోల్చుకుంటే గుటాత్కరంగా విభ్యామ్లునది ప్రియ్వ ఇండియాలో భాషాభంగా జరుగుతున్న ఈ రాజీయ్ కీయు పోరాటాలలో సాముడక ప్రగాఢత భయు తత్కువ. నైజాం ప్రభుత్వం పాలన, ఆ పాలనకి వ్యక్తిరేకంగా జరిగిన ప్రజా బాహుళ్య పోరాటాల నేపథ్యంలో 1948లో చేటుచేసుకున్న ప్రాదురాచాది విలీనం గురించి నేడు నడుస్తున్న చర్చి అంచనా వెయ్యాలి. ఇక్కడ ముఖ్య ప్రశ్న - నాడు జరిగింది విలీనమా? విమోచనా? రాజీయ్ యు సంయాదంలో మనం రోజువారీగా ఉపయోగించే పద జాలం చాలా ప్రభావం చూపుతుంది. ఎంటంటే ఆ పదజాలం ప్రభజల ఆలోచ నుండి ప్రభావితం చేస్తుంది. అలాగే ప్రజల అభిప్రాయాలను తమ రాజీయ్ యు, ఎన్నికల లాభం కేసం తమతు అనుకూలంగా మార్పులు కేవడానికి కూడా ఉపయోగించుకుంది. విమర్శనాత్మక తార్కిక శతు, అలోచనలకు సంరక్షణలుగా ఉండే ఆకాదమియా, మీడియా ఉపయోగాలో ఉన్న పదాల అర్థం, అలాగే దాని ప్రభుత్వం మీద భవిష్యతు మీద ఉండగలిగే ప్రభావం గురించి మదింపు చేయాలిన్ అవసరం ఉంది - కొన్ని దేవేయర్, సామాజిక విశ్లేషములు

ఆదాబ్ ప్రాదుర్దాభాద్రీలో ప్రచురితమవుతున్న వాస్తుశాఖలు, వార్లుకథనాలు, విశేషశాఖలు రచయితల వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలు మాత్రమే.. వాటిలో పత్రికకు ఏ విధమైన సంబంధం లేదు.. - ఎడిటర్

